

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні прймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні денесеня по 15 кр. від стрічки.

Чи можемо ждати?

(+) Наближене сесії ради державної дає нагоду не лише дневникам, але й ріжним сторонництвом політичним, застановляти ся над тим, яке становище треба заняти супроти правительства і політичних сторонництв в раді державній, а головно, що буде з чесько-німецькою справою, і чи рада державна буде діяльна. Трилітня бездільність ради державної спричинила цілковитий економічний застій і занепад, фінансову непевність і недостачу всякого кредиту, а за тим і зубожене низших верств суспільности. На тім терплять особливо слабші народи т. зв. народні меншости, до яких належать полудневі Славяни в альпейских краях і Русини в Галичині і Буковині. Віденський орган Хорватів і Словінців «Der Süden» подає п. з. «Können wir warten?» в 63 ім числі ситуаційну статю, що поясняє становище Хорватів і Словінців в будучій сесії ради державної і для того подаємо її тут в цілости та на кінці зробимо з свого боку деякі замітки.

З часу відроченя ради державної висловили всі видатніші послы молодоческого клубу, то на зборах виборців, то в часописях свої погляди про положене і політику, яку заступники чеського народу після їх думки мають вести в раді державній, що 8. мая збере ся на нову, для долі австрійского парламентарного життя мабуть рішаючу, сесию. Ми чули погляди послів д-ра Енгля, д-ра Грегра, Пацака, Крамажа, Кайцля і Сокола і знаємо з того, що маєва сесия імовірно буде знов стояти в знаку обструкції, наколи не послідуєть якісь зовсім непредвиджені події. О скільки знані нам промови проводирів чеського братнього народу, лише один Крамаж займав ся питанем, яка роля припаде в новій сесії ради державної полудневим Славянам (а властиво «Славянському Союзови», в котрім засідають і рускі послы. Ред. Русл.).

«То, що ми чули, звучить невідраднo для нас. «Словінці мусять ждати», таку відповідь дав др. Крамаж на наші жалоби, на наш клич о поміч задля невиносимого політичного і економічного положеня, серед якого ми страдаємо. Коли ми отже домагаємо ся наконечного полагодження також наших потреб і наконечне усунене наших жалоб, то дістаємо також від сего посла, котрого ми поважаємо як горячого прихильника нашого народу, таку саму відповідь, яку нам від многих літ звикли давати що-раз то нові правительства і инші союзники на правіці.

«Доси вдоволяли ся ми такими відповідями і ми з пожертвованем наших справ піддержували змаганя наших чеських братів, щоби могли добити ся від правительства і Німців повної рівноправности і задля того не може нас стрітити докір, що ми не досить жертв принесли славянській солідарности і нашому союзови з чеським народом; але як в житю поодинокого чоловіка є хвилі, в котрих він на всякі вговорюваня і надії на красшу будучину мусить відновити рішучим «доси а дальше ні!», так і в житю народів є хвилі, в котрих на такі домаганя треба сказати рішучо «non possumus».

«Ми Словінці дійшли до такої хвилі. Ми не можемо вже довше ждати. Економічні і національно політичні обставини не позваляють нам на те, щоби нас знов збути фразою, що ми мусимо ждати. При найщиршій волі довше не можемо вже ждати. Коли не дістанемо скорої помочи, то все буде за пізно, щоби взагалі могло нам що небудь помогти. Нема народу в цілій монархії, котрий в рівний спосіб нуждою часу був би економічно так прибитий (руському народови діє ся не ліпше, коли не гірше Ред.). Нігде в монархії зубожене не дійшло до такого ступня, нігде ремісник, селянин, робітник не находить ся в такім сумнім положеню, як у нас. Маємо діло не лише з опором правительственных властей,

але й з економічною залежністю від неприязних нам національних більшостий, що вихиснують свою перевагу беззглядно й ненависно і придушують в зароді всякі наші змаганя до поправи економічного положеня і спиняють все беззглядно.

«А з економічною нуждою іде в парі і політична недоля. Ми вже не є панамі на своїй землі, німецькі та італійські більшости тиранізують нас в соймах, в котрих нам числово належало-б ся верховодство, і засуджують нас на ролю гелютів, що навіть житя свого не є певні перед сфанатизованою нашими ворогами товпою. Таке положене є невиносиме. Засуджені на неможливість, добути наші права в соймах, гноблені в нечуваний спосіб бюрократиєю, піддержуваною нашими народними противниками, потребуємо парламенту, бо він є одинокою видівнею, на якій можемо розпочати боротьбу о наші права з виглядами успіху, а змаганя до поправи економічного битю можемо вести не надармо.

«Не можемо отже піти за окликом виданим Молодочехами, щоби робити обструкцію, позаяк ми досвідчили, що т. зв. державні конечности полагоджують ся вигідно §-ом 14-им, а лише спиняє ся переведене народних конечностей.

«Ми для того не можемо помагати парламент розбивати, а найменше тепер, коли-б ми також і будову Таврійской залізниці ударемнили, котрої виконане буде почином економічної ратункової акції. Ми ідемо лише за прикладом одинацяти австрійских соймів, котрі заявили ся за обрадами над інвестиційними предложениями, як і д-ра Енгля, котрий рішучо заявив, що усуне ся з політичного житя, наколи обструкцією ударемнить ся робота в раді державній.

«Чехи мають в праскім і берненьскім соймі корпорациі, в яких мають спроможність, на случай бездільности ради державної, боронити своїх народних і економічних інтересів; ми маємо для тої ціли

ОСТРОЖНИЦЯ.

(Нарис з життя під час холери).

Отак як бачте, люде добрі! з діда з прадіда була чесною перекупкою, та ще якою! над усіма перекупками перекупкою, а тепер стала острожницею! От воно як! отак дожививсь Явдох! Еге! А за що, про що? за яку мою вину провинність, за які мої такі вчинки видержав він мене цілий-цілісінський місяць в острозі? Легко то сказати: місяць!.. се-ж не то день, а цілих тридцять день, та ще й тридцять ночей! Чуєте: тридцять день я не доїдала, тридцять ночей не досипляла по людськи; тридцять діб не молила ся по християнськи, тепер що я таке? на цілий Подол була порадиця; про всіх бублейниць і хлібниць заступниця! і старе й мале було — аби яка за вигода — зараз усі до мене, наче в спеку куди в холодок!.. А тепер!.. Мати моя Божа! хто стріне — хто гляне, так тільки що в вічі тобі голосно не вимовить, а на думці у кожного «острожниця!» Отак Явдох — заробила у Бога: на сиве волосе та ще й борошенцем потрусив! більше, мовляв, світити-

ме... А бодай би єму перед смертю свічки не засвітили! Знівечив він мене, на віки занашастив; на віки мою добру славу попував. Де міні тепер діти ся, куди прихилити ся! по всему Подолу просвітку міні нема: на що вже не дотеча отой голобородий Куперян, а й воно капосне, як зустрінець ся де на базарі, або на вулиці, так надме губи свої поренані наче ті халавля. Ой ти, думає собі, сивоволосе немовлятко! і ти пальцем в работі киваш!.. дмись, не дмись — з вола не надмеш ся; як був жабою, жабою і опряжеш ся... Отак думаю собі... Та що з того, що думаю, а вимовити не посьмію! і мовчять; та бачу, що на язичі у єго сидить оте трикляте слово! язиком він мовчить, та бачу, що очима так і промовляє: «острожниця». Щож я єму на те казати-му?

Та хіба він один? — усі так само: і навить ті, що було до Явдохи за всім і за печеним і за вареним; кому було позичити, кому порадити, кому серце одволжити — ні до кого більш як до мене!.. а тепер усі од мене! бач: в острозі сиділа! Ой свята Варваро і ти преподобний Саво! Зриши мою біду, зриши мою скорб!..

Щож, що я в острозі сиділа! За що я си-

дїла? не за душогубство, не за злодійство, не за переводню! не переводниця я і не зводиця! Сиділа, бо силоміць мене закинули, замкнули. А за що?... за що він зробив мене острожницею, за що житте моє покалічив; серце з мене виняв, за що? За що віддав мене на поталу, так, що не тямлю, куди тепер міні іти, чого шукати: чи води глибокої, чи гідлі високої?

Так щож! оті «пистолетники»*) шолудиві не дадуть тобі ні втопити ся, ні повісити ся!

Так от я на всіх вас, люде добрі! Здаю ся: розберіть, розсудіть і скажіть міні: за яку таку мою вину, за який мій гріх він мене в острог був закинув; бодай би єго вихрем з гори в долину об суху землю кинудо!.. Еге! ось послухайте, поміркуюте тай міні — дурній бабі — скажіть: чи було за що отак з мене знущати ся, отак мою душу стару плазувати?... Добра я людям зичила, а мене за те під замок!

Ось слухайте-ж.

(Далі буде).

*) Пистолетниками дразнять міських поліціянтів, за те, що вони завжди при пистолі.

лише парламент і се було би з нашого боку божевільністю, наколи-б ми приложили руки до поновного загальмованя парламентарної машини».

З руского становища можемо вповні згодити ся і зсолідаризувати ся з сими выводами орґану полудневих Славян. Рускі послы злучені з Хорватами і Словінцями в «Славянськiм Союзi» дійшли до переконаня, що їх народні і економічні інтереси і потреби майже ідентичні так як і політичне і економічне положенє однаково невідраднє і сї обставини скріпили солідарність руских послів з полуднево-славянськими. Отже й тепер, коли розходить ся о нову сесию ради державної, о переведенє инвестиційної програми міністерства Кербера, якою обняті також важкі економічні справи нашого краю, як регуляції рік, будова каналів, доріг водних і пристаній, будова нових залізниць і в східній часті краю, як Львів-Винники-Бережани, Львів-Радехів-Броди і т. д., коли тими роботами буде можна еміґрацію з'убожілого селянства звернути до зарібку в краю, то й рускі послы мусять признати розважну політику д-ра Енґля хосеннійшою, як авантурничі забаганки ческих радикалів а la Сокол et comp. і мусять станути рішучо поруч із своїми союзниками словінськими і хорватськими за тим, щоби в радї державній була реальна і позитивна робота, бо сего вимагає також інтерес руского народу та інтерес нашого краю.

Бюджетова комісія соймова

ухвалила на рускі ціли і потреби вставити до бюджету на рік 1900 отсі позиції:

На просвітні ціли:	Корон
на рускі шкільні книжки	12.000
на часопись педаґ. «Учитель»	1.000
для товариства «Просвіта»	6.000
(петицію на підмогу на вандрівних учителів передано кр. виділови до полагодження).	
на часопись «Посланник» і «Місійні книжки»	800
Для Наук. Тов. ім. Шевченка:	
на Рус. Істор. Бібліотеку 1.000 кор.	
для археоґр. комісії	3.000
на наукові виданя	4.000
(з узлядненем петиції правничої комісії о субвенцію)	1.000
для етноґрафічної комісії 1.000	
на наукову експедицію	1.000
разом	10.000
на часопись «Дзвінок»	400
для педаґ. товар. на укр.-руську бібліотеку	600
О. Василян на виданє реліґ.-моральн. змісту	400
для «Руско-народного театру»	14.500
(петицію артист. комісії о 40.000, зглядно 32.000 корон переказано кр. виділови до розслідженя).	
для «Львівського Бояна»	600
для женської школи СС. Василянок в Яворові	1.600
для інститута СС. Василянок у Львові	1.000
для дівочого інститута в Перемишлі підмога звичайна	400
надзвичайна	2.000
для рускої школи виділової у Львові	3.200
для товариства «Сельский Господар» в Олеську	300
Добродійні підмоги:	
для товариства дяків Перемиської дієцезії	200
Станиславської	200
Львівської	200
для товар. св. Апостола Павла у Львові	400
на новіціят СС. Службениць в Жужели	200
в Кристинополи	1.000
Консерваторські підмоги:	
на гр.-к. катедру в Станиславові III рата	40.000
на реставрацію церкви Пр. Богородиці в Рогатині 4.000 кор. в двох річних ратах — з того I рата	2.000
Петицію тов. «Руский Сокол» відослано до гуртiвного на гімнаст. товариства 3.400 кор., петиції руских бурс до гуртiвного на бурси 10.000 кор., петиції «Академ. Громади» і товариства	

«Руслан» до гуртiвного на академ. товариства 2.800 кор., петиції шкільних помочий в Станиславові, Коломиї, Львові, Самборі і тов. св. Кирила в Перемишлі до гуртiвного 1.200 кор., петицію інститута св. Миколая у Львові до гуртiвного інтернатів 12.000 кор., петицію ремісн. тов. «Зоря» в Дрогобичі кр. Виділови до залагодженя, так само петиції руских артистів і сьпіваків.

З політичного поля.

Лихо мусить діяти ся в Сербії, коли міністер внутрішних діл Генчич, як доносять з Білгороду, перед Великодними святами вислав до всіх окружних префектів довірочвий циркуляр, який зачинає ся від знаменних слів: «Пане префекте! Як вже при вступленю на мій уряд я звернув Вашу увагу, паша предорога династия находить ся безвастанно в найбільшій небезпеці...» Після сего дословного початку, виясняє міністер, де і якими способами старають ся елементи перевороту звалити існуючий «порядок», та поручає своїм підвластним, щоби при наближаючих ся святах, коли то нарід сходить ся у більші гурти, скріпили жандармерию по селах і насилали шпігунів по церквах та других зборищах, а про всякий достережений рух здавали точні реляції самому міністрови. До сего зарядженя мав дати почин головний командир Мілян.

В Бруксели вела ся горяча дебата над інтернаціоналією Льюранда в справі жостоких надужитъ супротив тубильців в провінції Монґаля, держави Конґо. Дебата виявила страшенні здирства, нелюдське обходженє та масові убієства європейських цивілізаторів, дарма що правительство, покриваючи хиби адміністрації, устами міністра війни висказало признанє офіцерам африканської армії.

Між Сполученими Державами а Італією прийшло до непорозумінъ наслідком страйку італійських робітників при регуляції ріки Кротон. Підприємці стали визискувати 800 італійських робітників, а коли они застрайкували, працодавці спровадили до роботи дешевих Хінців. Італійці прогнали спроваджених робітників, а самі обкопали ся та загрозили, що застрілять кожного, хто відважив би ся робити їм конкуренцію. Спроваджено війско і начала ся формальна облога, при якій згинув один американський підофіцер. — В Новім Йорку кинула ся юрба на дільницю, замешкану Італійцями, ограбила їх та потурбувала, а правительство видало розпорядженє, що всі Італійці, що не замешкали ще року в Америці, мають видалити ся із Сполучених Держав. Очевидно се зарядженє несправедливо діткнуло тисячі прибувших там Італійців і їх правительство робить енерґічні стараня в їх інтересі. Однак при американській беззглядности Італійці будуть мусіти підчинити ся волі правительства Сполучених Держав.

Галицький Сойм.

В дальшiм ході вчерашної дискусії над еміґрацією селян промовляв пос. Среднявский в тім змислі, щоби усунути лихі причини, а зникнуть і наслідки еміґрації. Передовсім треба постарати ся, щоби правительство не робило трудностей у видаваню нащпортів. — Правительственный комісар гр. Лось запевняє, що сї трудности не існують; еміґрація за зарібком є дозволена, коли не прибирає виду масового руху. Староства мають в тім змислі строгі порученя. Закиди пос. Стояловского чує комісар перший раз, але они стануть предметом доходженя. — Відтак пос. Пілят виясняє інтенції свого внесеня, що мають своє значіне на будуче, бо статистичні дати є завсїгди повною підставою. Пос. о. Небиловець підносить жалоби руских селян на визиск так в краю, як і в німецьких портах. Пос. Вахнянин розбирає основно причини еміґрації, з котрих найважнійшою є нужда серед селянства. Пос. ке. Стояловский полемізує з попередніми бесідниками та з відповідноу правительственного комісара, яка бесідника не вдоволила. Комісар не чув про убитє хлопа, хоть про те доносили дневники; коли правительство має комісарів до конфіскації, нехай держить їх

також для слідженя надужитъ. Пос. Крамарчик признає потребу постійної комісії еміґраційної, та відповідаючи пос. Стояловскому, доказує, що в Німеччині галицькі робітники не мають ся добре, бо і лихо платять їм і зле обходять ся з ними. — Справоздавець комісії пос. Чайковский відовів коротко опонентам внесеня, а відтак всі внесеня комісії ухвалено разом з додатком пос. Среднявского, аби і правительство також заняло ся провіренем причин еміґрації.

(12. засіданє, 26. цвітня).

Маршалок відкрив засіданє о годині 10^{1/2}. Пос. Кл. Дідушицкий мотивує своє внесенє в справі регуляції індивідуального розділу спиритусового континґенту на дальшій період. Бесідник домагає ся, щоби високість континґенту, примінювано до великості земельної посїлости і щоби в рівній мірі наділювано старі як і нові горальні континґентом.

Пос. Гурка (з Рави) мотивовав своє внесенє в справі утвореня при повітових виділах безплатних бюр посередництва праці. Бесідник виказує, що нині бюра посередництва страшно визискують еміґрантів, шукаючих рільної праці. Посередництво се треба віддати повітовим виділам, щоби они безплатно сповняли сю задачу, іменно щоби посередничили і в рільній праці в краю. Така праця найде ся всюди, а робітники не будуть так визискувані, як се діє ся тепер в Німеччині, де нашого робітника уважають яко робучу худобу, і де такий робітник не має ніякої правої опіки. Внесенє відослано до адміністраційної комісії.

Кр. виділи виїє, щоби повітовій репрезентації в Турці призволено дати з своїх фондів 50.000 кор. на будову залізницї Самбір-Турка-Ужок. Внесенє прийнято.

Призволено також повітовій репрезентації в Бучачи на уділенє поруки для позичок, які громада Бучач має затягнути на будову доріг в сумі 170.000 к., а громада Монастирська в сумі 12.000 к. на будову шкіль і різні. Оба внесеня прийнято.

Громаді Осєк призволено побирати оплати від вишинку горячих напоїв і пива. Справозданє бюджетової комісії о замкненю рахунків краєвих фондів з 1898 р., обнятих краєвим бюджетом, прийнято. — Принято до відомости справозданє бюджетової комісії в предметі побору краєвих оплат консумційних в часі від 1. сїчня 1900 до 31. грудня 1904. — Зимовим рільничим школам уділено запомоги.

Відтак слідували дрібні реферати шкільної комісії в всяких приватних справах учителів народних шкіл. — При справозданю громадської комісії о статуті для міста Кракова домагав ся пос. Стояловский загального права голосованя. Широкі маси населеня домагають ся сего. Статут дає право голосованя лише 6.000 людям богатшим, іменно жидам. Се кривда для християнської людности, для ремісників і робітників. Столиця Польщі, названа християнським Римом, зашкаралупила ся. Жінкам каменичним дано право голосованя, бо ті пані зависимі від каси позичкової і будуть голосувати так, як скажуть їм звісні пануючі круги Кракова. Над сим статутом треба перейти до дневного порядку. Пос. Роттер каже: Я вносив в міській раді витворенє нової курії. Рада прийняла се внесенє, але відтак знесла. Бесідник не ставить поправок, але він не покине своєї гадки і поставить поправки при спеціальній дискусії. Пос. Гурский (станьчик) боронить статут в тій формі, як єго ухвалила міська рада. Інтереси міста мусять опиратись на властителях домів, промисловцях і інтеліґенції, котрі носять тягари.

Пос. Стояловский полемізує з пос. Гурским. Він заявляє, що сей статут уложило 60 людей з міської ради. Маси жителів протестували проти сего статута. Чому не дано право голосу працюючим верствам? Чи се по християнськи? Референт пос. Гурка каже, що пос. Стояловский своїми бесідами лише наносить шкоди краєви. Він зве єго універсальним послом, що при кожній справі забирає голос. Слідувала спеціальна розправа.

(Година 1^{1/4}, дискусія триває дальше).

Н О В И Н К И.

— **Стан здоров'я** Преосвящен. митрополита Київського в останніх днях значно погіршився. Недужий підупав на силах і приймає їду з великою трудностю.

— **Із Станиславова:** Загальні збори Банку Звязкового відбудуться в п'ятницю 27. с. м. о 6-ій год. вечером. — В Провідну неділю 29. с. м. відбудеться заходом станиславського «Товариства руских женщин» в сали Сокола спільне «святчене», по котрім наступить забава з танцями і сполучена з томболею. Початок точно о 7. годині вечером. Вступ 2 корони від особи. Стрій звичайний, с. е. домашній.

— **Виділ «Селянської Ради в Бережанах»** устроює дня 1. н. ст. мая народне віче в Нараві з такою програмою: 1) Реферат о законі ловецким п. Симеона Савчука, селянина з Мечисцева. 2) Реферат о новій процедурі цивільній д-ра Андрія Чайковського. 3) Реферат о ординації виборчій п. Тимотея Старуха, селянина зі Слободи. По кождім рефераті наступить дискусія, а при кінці віча внесена учасників. Початок віча о 2. годині пополудні в стодолі на приходстві. Рано о 10. годині відправить ся богослужене в церкві приходській. Комітет вічевий вівзав також посла соймового, п. Генрика Шеліського вжити ся на вічу і здати справу зі своєї діяльності посольскої.

— **Соймова комісія шкільна** ухвалила між иншим вівзати правительство, щоби оно постройло новий будинок для рускої гімназії у Львові.

— **З монастиря СС. Бенедиктин** у Львові. Недавно донести ми, що віднайдено вже злодій, що допустили ся крадіжки в фабриці п. Вчеляка. Між иншими увязнено тоді у Відни Павла Подруцкого зі Львова. При переведеній в его домі ревизії найдено 1400 корон. Добрудський заявив, що ті гроші одержав від одной монахині на образване в сьпіві. З початку не няли ему віри, однак близші доходження потвердили его зізнане. Справа представляє ся так: Павла Подруцкого, коли мав 14 літ, прийняти СС. Бенедиктинки у Львові до свого монастиря і ним заощкували ся. Мимо сего, що его віддано на науку до століяря, де плачено за него, Подруцкий показав ся невдячним і покинув своїх опікунів. Минулого року зголосив ся він онять, вже як визволений майстер столярський і одержав навіть якусь роботу в монастиря. Но нараз почув він в собі знаменитий материял на оперового співачака, а настоятелька монастиря, сестра Колумба, почала давати гроші на его образване в сьпіві, навіть в поважійших сумах, бо посліднім разом в квоті 4.000 корон, з котрими Подруцкий поїхав до Відня. На своє нещасте стрінув ся він тут з поліцією, а підозріваний о крадіж у Вчеляка, висьпівав цілу історію. Дальшим актом сеї справи був виїзд настоятельки в сьвітській одежі до Риму. Подруцкий є дуже гарним мущиною і мабуть своему зверхньому виглядові завдячує протекцію сестри Колумби...

— **Вісті з Америки.** Американська «Свобода» пише: По всій Руси-Україні відбувають ся тепер вечерки в пам'яті 39. роковин смерті нашого великого пророка Тараса Шевченка. Русини американські теж не лишать ся по заду, а хоч малесеньку цвітку кинуть на могилу мученика за свій нарід. Товариство ім. Т. Шевченка з Шамокін, Па. ладить ся в маю устроїти вечерок і тим способом перший раз на американській землі помянути публично батька Тараса. Програма і день вечерка оголосить ся пізнійше. Поки що звісно лиш те, що вечерок враз з народним вічем відбуде ся в місяцю маю. — В Мт. Кармель, Па. завязалось руске драматичне товариство, котрого цілю буде давати представлення театральні. На перший початок учать ся вже «Американського шляхтича», а виставлять его на сцені по Великодних святках. Завязалось ту також друге товариство руске з самих молодих хлопців, що хотять оснувати банду. Охочі хлопці збирають вже гроші на потрібні інструменти, а з заінтересованія ся справою видко, що начате діло не упаде, а чим скорше здійснить ся. Головна річ витривалість і сильна воля — а все удасть ся.

— **Святотацка крадіж.** В селі Беску, сяноцкого повіту обікрали церков в ночи з понеділка на второк невисліджені доси злодії. Злочинці надіяли ся великої добичи, та на щасте в церковних скарбонах було всього 200 корон. Крім грошей забрали злочинці сьвячений «артос».

— **Відгомін процесу в Польній.** Ми доносили вже, що небавом по смерті Грузівної, вислав жидівський різник Курцвайль з Янкова до рабіна Гольдберга в Польній, пачку, в якій мали містити ся перфуми. Однак пачку на почті перехоплено, отворено і відослано до суду. В пачці сій найдено фляшочку, наповнену темно-червоними кульочками. Показало ся після хемічного розсліду, якого довершили професорі праского університету Глава і Горбачевский, що сї кульочки не є чий иньшим, як заціпенілою кровію.

— **Убийство в Хойничах** (Ковіц). Берлинські часописи доносять про деякі подробиці що-до

убийства Вінтера. І так: Батько Вінтера, будівничий підприємець з Прихилева, удає ся на днях до Берліна і буде старати ся о авдиенцію у цїсаря, а наколи би се було неможливе, то у міністра справедливости. Німецка преса філософська дуже затривожена, а Berliner Tageblatt питає: що то все значить?

Тепер розходить ся головою о се, коли занесено голову Вінтера там, де єї перед кількома днями найдено? Ізраельский, переслуханий через слідчого судію, мотає ся в зізнанях. Він заявив, що в Велику п'ятницю цілком не виходив з дому, тимчасом его жена і возьний Фідлер бачив навіть Ізраельского, як сей з малиш клучочком в тім дни кудись спішив. Також і кількох хлопців зізнало, що кілька днів перед тим були на тім самім місци, шукаючи за цвїтати, але тоді рішучо не було там ніякої голови.

Цікаві зізнаня в справі Вінтера зробила також жена століяря Вівіового, котрий доставляв меблі для Матея Маєра з Хойниць, торговельника меблями. Она підслухала бесїду, яку Маєри вели між собою. Донька Маєра говорила сими словами до батька: «Отче, коли ти пристанеш на се, а намір буде сповнений, то я сего не пережю». — Иньші два сьвідки чули знова бесїду Маєрової до свого мужа: «Алеж чоловіче, як можна на се пристати — прецінь се злочин». Пані Маєрова питала також Вівіову, чи она знає молодого Вінтера, а коли она відповіла, що знає его дуже добре, замітила Маєрова, що не зле зробили би родичі, коли би відібрали сина з гімназії. Маєри зізнали під присягою, що се все неправда, а Вівіова і ще два сьвідки заявили під присягою, що се щира правда.

Оноді переведено в домі різника Левіого дуже строгую ревизію, але вислід єї доси незвісний. Роз'ярене проти жидів змагає ся нечувано не лишень в самих Хойничах, але і в околиці.

З послідних вістий в сій справі потуємо ще, що недалеко місця, де найдено голову убитого Вінтера, побачено подерту хустину з буквою А. Єї виставлено на публичний вид, а коло неї оголошено візване, щоби властитель єї зголосив ся до властей. Візване звертає увагу, що цілком легко можна вияснити случайно знайдене хустини на підозрілім місци, а рівночасно перестерігає перед поважними наслідками, які стягнув би на себе властитель хустини в разі, коли б ся не зголосив, а був висліджений. Слідство веде ся против Ізраельского, ритуального різника і против жида Матея Маєра, котрий віїхав нагло і потайно до Берліна. Поліція глядить також за жидівским жебраком, що знав Вінтера ще з давнійших літ і нараз пропав без слїду. Власті зневолоні підняти слідство о забутий вже ритуальний злочин в Скурчи, бо судовий лікар заявив, що убийства в Скурчи і в Хойничах довершені одною і тою самою рукою. Сімдесятлітній жид, торговець Йозефзон, що свого часу був підозрілий о убийство в Скурчи, а тепер перебуває в Черску, находив ся в день убитя Вінтера в Хойничах.

— **Рогальского, б. нотаря,** засудив суд в Ряшеві на рік вязниці обостреної постом що місяця, на грошеву кару 3.000 корон, евентуально 150 днів арешту і на відшкодоване в сумі около 6.000 корон. При розправі доведено Рогальскому, що він займав ся заводовою лихвою при заключуваню контрактів і допускав ся обманства через наклонюванє до фалшивих зізнань і присяг.

— **Проби тучевого стріляня.** Коло Бруку над Муруою коло Стирії відбували ся почавши від 5. с. м. без перерви через пять днів проби тучевого стріляня, при котрих були також і репрезентанти сьвіта наукового, такі поваги як проф. др. Пертнер, директор метеорологічного інститута у Відни, проф. др. Ган з Грацу, проф. др. Чермак з Інсбрука і другі. Проби сї показали, що стрілянем можна розганяти тучеві хмари і не допустити н. пр. градові тучи. Проби, о скільки знати доси, випали дуже добре і учені мабудь прийшли до переконанія, що стрілянем дійсно можна недопустити градових туч. Додати тут мусимо, що тучеве стріляне відбуває ся при помочи умисно до того зробленого сильного мездіра. Над мездіром є височезна лінійка, щораз ширша в гору. Коли вистрілити з мездіра, то воздух потрає ся дуже сильно в лінійці, а філя потрясенія переходить щораз вище і вище аж до хмар і там може викликати таку зміну, котра остаточно може недопустити градової тучи. Чи то робить само потраєне воздуха, чи зміна електричности в наслідок потрясенія — се мають показати дальші розсліди наукові.

— **Убийство в залізничім возі.** В Одесі найдено оноді, в поїзді з Харкова, в переділї першої класи, теплого ще трупа молодї женщины. Показало ся, що се є бувша учителька Олімпія Горичівна, що зі стації Градєвки їхала до родини в Одесі. На тілі найдено у неї пять глибоких ран. Річи, які входили ся при убитій, були ненарушені; убійника до тепер не викрито.

— **О жену.** На граничній стації Меци Ляборч, коло Лупкова, лучила ся недавно сумна пригода. Машинїст Шабо убив свого товариша Стефанчика, пробиваючи ему ножем гортанку. Сте-

фанчик боров ся дві години зі смертю і сконав в страшних муках. Убийника сейчас увязнено, а при слідстві зізнав він, що злочину допустив ся з мести, позаяк Стефанчик залицяв ся до его жінки.

— **Олімпійські ігрища** з тою самою програмою як в Атенах в 1896 році відбудуть ся сего року в Парижі між 15. а 26. липня. Подібно як у старинних Греків, так само і в Парижі головно увагу зверне ся на скоробігачів. Першою нагородою буде титул «світового майстра» і 1500 франків. Крім сего будуть і низші нагороди. Програма обіймає також бігане з перешонами, скаканє в гору та на віддалене, киданє кружком та иньші продукції тілесної сили і зручности.

— **Ц. к. Дирекция залізниць державних** оповіщує:

З днем 1. мая 1900 запроваджує ся поміж Краковом і Львовом а Піщанами (Pöstyen) безпосередні білети їзди I. і II. класою поїздів поспішних і I, II. і III. класою поїздів osobowych по слідуючих цінах:

	Поїзд поспішний	
	I. кл.	II. кл.
Краків-Піщани на Суху, Звардонь, Чача, Шольна	27-20*	17-50*
Львів-Піщани, Лавочне, С. А. Уйгелі, Касса, Шольна	36-20*	23-30*

* Краків-Чача поїзд osobowych.
* Львів-Мункач і С. А. Уйгелі-Касса поїзд osobowych.

Поїзд osobowych
I. II. III. кл.
Корони

Краків-Піщани на Суху, Звардонь, Чача, Сольна	24-20	15-30	9-10
Львів-Піщани, Лавочне, С. А. Уйгелі, Касса, Шольна	30-20	19-30	12-10

Будова залізничї льокальної Триєст-Паренцо. Після оголошенія заміщеного в «Wiener Zeitung» передасть ся в дорозі оферт роботи підторові, торові і надторові для шляху Триєст-Паренцо залізничї льокальної Триєст-Був. — Оферти мають бути внесені найдалше до 10. мая 1900 в полудне до протоколу подавчого ц. к. міністерства залізниць у Відни. — Близші услїва дотично сеї будови можна переглянути в Департаменті 18. згаданого ц. к. міністерства, або в управі будови в Триєсті Via Belpoggio 2.

— **Дрібні вісті.** Уряд почтовый в Мишковичах, тернопільского повіта, звинено з днем 13. с. м., а громади і обшари двірські Мишковичі, Чартори і Луку велику прилучено до уряду почтового в Микулинцях. — В справі вибору посла до держ. ради в Станиславова оголошує передвиборчий комітет, що дня 29. с. м. відбудуть ся збори виборців для вислуханя кандидатів. — Генрик Свйкевич прибуде в неділю вечером до Львова, а в понеділок виголосить відчит, з якого дохід буде призначений для товариства польських дневників. — Ришард Бос, 18-літній син Гната, емеритованого надстражника скарбового з Бережан, застрїлив ся мабуць з неосторожності дубельтвікою свого батька. Заряджено вже судове слідство. — В Тисьменичанах повісила ся служниця Софія Сапа.

Телеграми.

Відень, 26. цвїтня. N. Wien. Tagblatt доносить, що з міністерства війни вишло розпорядженє, після якого підвишене платні військовости, увійшовше в житє з днем 1. сїчня с. р., має стати зреалізованим вже тепер, а платничий уряд військовий дістав вже порученє, щоби виплатив звизку пенсий за сей час на дни 1. мая с. р.

Новий Йорк, 26. цвїтня. Herald доносить з Вашингтону, що американський заступник в Царгороді одержав телеграфічне припорученє, щоби відкинув пропозицію султана що-до полагоди претенсії Сполучених Держав дотично належного відшкодованя.

Париж, 26. цвїтня. Теперішній побут кн. Гогенльогого в Парижі вяже ся з наміреним приїздом німецкого цїсаря Вільгельма на виставу. Вільгельм має приїхати сюди літом incognito під іменем гр. Кльве.

Мазерн, 25. цвїтня. Боєри, що передвчера цофнули ся перед воєнними силами генерала Брабанта, ночью посунули ся знов кілька миль наперед і розпочали знов бомбардованє Вененеру. Облога міста була вчера ведена з цілою силою.

Блемфонтен, 25. цвїтня. Англичани заняли передвчера горби, на яких находять ся жерела водопроводів. Опанували також міст на ріці Модер. Коло Кранцкраль удало ся їм зблизити до Вененер на стілько, що могли перевести геліографічну кореспонденцію з обляженими. Страти Англичан невзначі.

Пан Маркило.

(З моїх спогадів).

Написав

Олександр Катренко.

(Кінець).

І панч Маркило Опанасович підводив ся на столі, потихеньки, обережно злізав з його, та й після того, як відставили вони той стіл на місце, гасив він лампадки і свічки, та й лягав з Гайкою спати. Тепер вже він лягав на звичайне своє ліжко зовсім заспокоєний і спав до пів дня.

Памятаю, як і батько мій, і дядько і всі дуже сьміяли ся було з старого Маркила Опанасовича через таке його щорічне вмилане. Але сьміяли ся вони з його за очі йому тільки, увіч-ж то і заікнути ся, хоч мало про те перед ним ніхто з них не насьмілював ся.

Й що-ж? Вмер панч Маркило навсправжки зовсім не тієї ночі, в яку він бажав був вмерти, та і не в ніч навіть він вмер, а серед дня, та і не в осени, а по весні, переживши свою Гайку на пів року.

Минуло вже декільки десятків років, вже два, чи й три навіть нових коліна людей народило, а й досі ще у Хомівці живе пам'ятка про панча Маркила, який жив колись з своєю Гайкою от там, у от тому тепер старому, гнилому, кривому, зовсім на один бік похилившому ся флигелеві. Старі люди то і досі ще довгими, зимовими вечерами розказують іноді межі ни-

чим і про те, як панч Маркило от-то що року все вмилан, вмилан і ніяк не міг вмерти. Легенда навіть зложила ся, що він не міг вмерти через те, що душу його той світ не приймав, що вона все чомусь відтіля до його уперто повертала ся. І тільки тоді, як панч Маркило офірував тисячу рублів на Тарасівську церкву, бажане його звершило ся і він заспокоїв ся.

З нашого альбому.

Сповідь.

Западе тьма. Туман задуми веть ся,
І я пірнувши в гліб, сочу прядиво дум.
Заграє кров... Як стій недуг проснеть ся,
І в серці стогне жаль, сумнів, розпука, сум.

Страшний недуг!... Гнітять як віко труни:
У мізку біль гуля, пече, сверлить;
В душі як лють чортів — стогнане струни:
Щелить, вищить звенить, гудить, скиглить.

Стирась грім страдань: трівка пружина
Толочить в серце туск, грозу та страх.
І криюсь в кут, — дріжу немов дитина.
Боги! мій дух!... Потах, потах, потах...

Душа як сфінкс мовчить в просоню мрій,
Так пусто, пусто в ній!... Оркан гуля,
Змітає поніл дум, ідей, надій, —
А квіти мох заріє... Яка міні мета?

Як хопта пнусь і глушу ріст змаганя...
Було колись плекав сьвятий вогень...
Як трут!... В страсі твержу псалом каюна,
І в мізку чую звук: дзелень, дзелень —

Це Mane! Tekel! Fares!... Чую стони
Сьвятих, замрілих, вбитих дум.
Ревуть вітри, несуть грізні проклони
І скрегіт кар і смертний суду глум...

О горе зайвим трупам! Горе! горе!
Нещасний цей, якого власний люд
Живцем гребе, клене, шматує, поре,
І клятих хробом пле в останній суд!...

Як цей люнатик блуджу; хоре тіло
Вже точить смерть, — страшне, їдке гаде...
Я сам гробар — гребу собі могилу:
Шматками рву з грудий важке жите.

Ще раз з гирла стаю, кидаю домовину
І молю віри слів...! Дарма! дарма!
І впять паду в вогень, цілую гільотину...
Кінчіть зі мною! Надій нема! нема!...

Петро Карманський.

Помимо що вовна і розгар подоро-
жіли о 30% — продає,
поки старчить, ковдри і матраци по давних
низьких цінах лише спеціальна робітня і ма-
газин постели

6-30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**

Львів, Коверника ч. 5.

Цінники даром.

ПЛАШІВСКА

парова фабрика дахівок і цегол

Стоваришене зареєстр. з ограниченою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренажні різної величини.

**Доставу дахівок обіймає для виго-
ди П. Т. разом з критем.**

Цінники і прібки висилає даром.

Упрашає о численні замовлення

9—20

Заряд.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта
адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500
корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабу-
ляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій
місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не
посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручи-
телів предложити еше полісу життєву; обезпечитись можна
через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кра-
кові після великих можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від
членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членський вистить 50 кор., списове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член
обезпечений в „Дністеръ“.

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства
взаїмних обезпечень „Дністеръ“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне,
припоручене Веч. Духовенству і всім вірним
Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. **Ординариатам** всіх
трех епархій, обезпечає будинки, уряджене дома-
шне, скот, господарські зв'язи, збіже в зерні і со-
ломі, сіно в стоглах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го груд-
ня 1899 вписить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	62	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	„	—	„	
„ спеціальна	1.684	„	80	„	
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ емеритальний	18.166	„	60	„	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услівя
обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся без-
проволочно. До кінця 1899 року винесли випла-
чені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси „Дністра“
приймає **Банк краєвий** при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись **через „Дні-
стеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень**
в Кракові, котре дає найкористнійші услівя
представляє своїми фондами найбільшу гва-
ранцію і видає поліси і квіти в рускім
язиці.

Зголошення о уділене агенцій в окрестностях **де не-
ма** близько агенців „Дністра“, **приймає ся.**
„Дністеръ“ виплатив агентам по конець 1899 р.
провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

Важне для всіх!
На-
правляє **КАЛЬОШІ** найгірше
знищені
як також **мужеску, дамску і діточу обуву.**
виконує

Чоботи для духовенства по як **найприступнійших** цінах.

З провінції вистає старий **оказ на міру.**

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.